

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2010 m. rugpjūčio 26 d. (03.09)
(OR. en)**

12936/10

LIMITE

**UEM 262
ECOFIN 481**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2010 m. rugpjūčio 20 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Pierre de BOISSIEU
Dalykas:	Komisijos komunikatas Tarybai Tolesni veiksmai pagal 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą, skirtą Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti

---

Delegacijoms pridedamas Komisijos dokumentas KOM (2010) 439 galutinis.

Pridedama: KOM (2010) 439 galutinis

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.8.19
KOM(2010) 439 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

Tolesni veiksmai pagal 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą, skirtą Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

Tolesni veiksmai pagal 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą, skirtą Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti

1. ĮŽANGA

Šiame komunikate vertinamos priemonės, kurias Graikija įgyvendino iki 2010 m. birželio pabaigos, siekdama laikytis 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimo 2010/320/ES¹, remiantis 2010 m. rugpjūčio 6 d. Graikijos ataskaita², pateikta Tarybai ir Komisijai. Graikijos pateiktoje ataskaitoje aptariamos ne tik fiskalinės priemonės, kuriomis siekiama 2010 m. sumažinti valdžios sektoriaus deficito santykį, bet ir plataus masto struktūrinės reformos, kurias tvirtina ir įgyvendina Graikijos Vyriausybė³.

2. 2010 M. GEGUŽĖS 10 D. TARYBOS SPRENDIMAS

2010 m. gegužės 10 d. pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 9 dalį ir 136 straipsnį ECOFIN taryba priėmė Sprendimą 2010/320/ES, skirtą Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti⁴.

Tarybos sprendimu iš Graikijos reikalaujama iki 2010 m. birželio pabaigos, 2010 m. rugsėjo pabaigos, 2010 m. gruodžio pabaigos ir 2011 m. kovo pabaigos imtis tam tikrų priemonių. Įgyvendinant šias priemones siekiama, kad valdžios sektoriaus deficitas neviršytų:

- 18 508 mln. EUR (8,0 % BVP, remiantis nominaliojo BVP projekcija gegužės mėn.) 2010 m.;
- 17 065 mln. EUR (7,6 % BVP) 2011 m.;
- 14 916 mln. EUR (6,5 % BVP) 2012 m.;
- 11 399 mln. EUR (4,9 % BVP) 2013 m. ir

---

¹ OL L 145, 2010 6 11, p. 6.

² *Graikijos ekonomikos koregavimo programa. 2010 m. liepos mėn. ataskaita pagal Tarybos sprendimą, pateikta 2010 m. rugpjūčio 6 d. Ataskaitą pateikė Graikijos Vyriausybė; prie jos pridėtas priedas dėl bankų priežiūros, kurį pateikė Graikijos bankas.*

³ Šis komunikatas ir kartu teikiama Komisijos tarnybų ataskaita, parengta bendradarbiaujant su ECB (*Graikijos ekonomikos koregavimo programa. Pirmoji peržiūra, rugpjūčio mėn.*), taip pat padeda įvertinti, ar laikomasi gegužės mėn. Susitarimo memorandumo dėl specialių ekonominės politikos sąlygų, atsižvelgiant į Graikijos ir euro zonos valstybių narių susitarimą dėl paskolos.

⁴ Ankstesnių veiksmų Graikijoje įgyvendinant perviršinio deficito procedūrą ir Stabilumo ir augimo paktą apžvalga pateikiama Komisijos parengtame 2010 m. sausio mėn. Graikijos stabilumo programos vertinime (2010 m. vasario 3 d. SEC (2010) 94 galutinis).

- 6 385 mln. EUR (2,6 % BVP) 2014 m.⁵.

3. VEIKSMAI, KURIŲ IKI 2010 M. BIRŽELIO PABAIGOS ĖMĖSI GRAIKIJA, ATSIŽVELGDAMA Į TARYBOS SPRENDIMĄ

2010 m. Graikija priėmė keturis fiskalinių priemonių paketus:

- sausio mėn. pagal stabilumo programą;
- vasario mėn. prieš pat Komisijai pateikiant stabilumo programos vertinimą;
- kovo mėn., atsižvelgdama į 2010 m. vasario 16 d. Tarybos sprendimą pagal 126 straipsnio 9 dalį⁶, ir
- gegužės mėn., atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą ir laikydama si Ekonominės ir finansų politikos memorandume (EFPM), taip pat Susitarimo memorandume dėl specialių ekonominės politikos sąlygų (SM)⁷ nustatytų sąlygų laikymosi kriterijų.

Šiame komunikate vertinamos priemonės, kurių imtasi nuo 2010 m. gegužės⁸.

2010 m. gegužės 6 d. Graikija priėmė įstatymą Nr. 3845/2010 dėl politikos priemonių, susijusių su euro zonos ir TVF finansavimo paketo sąlygų laikymosi kriterijais. Dauguma įstatyme nustatytų fiskalinių ir struktūrinių priemonių įgyvendintos nedelsiant. Tarp priemonių, susijusių su pajamomis, – PVM tarifų padidinimas, benzino, tabako ir alkoholio akcizų padidinimas, taip pat reklamos mokesčio įvedimas. Su išlaidomis susijusios priemonės – tolesnis viešojo sektoriaus darbo užmokesčio mažinimas ir iš socialinio draudimo fondų viešojo ir privačiojo sektorių pensininkams mokamų pensijų mažinimas.

Apskaičiuota, kad priemonių, kurias Graikija patvirtino 2010 m. gegužės 6 d., poveikis 2010 m. biudžetui – 2,5 % BVP. Tos priemonės – tai nuolatinės pajamų didinimo priemonės (½ % BVP, arba 1,25 mlrd. EUR) ir nuolatinės išlaidų mažinimo priemonės (1,9 % BVP, arba 4,55 mlrd. EUR). Be to, tos priemonės turės 1,1 % BVP dydžio deficito mažinimo poveikį 2011 m. sąskaitoms.

Keturių Graikijos priimtų fiskalinių priemonių paketų suma papildomas pradinis 2010 m. biudžetas, kurį Vyriausybė pateikė 2009 m. spalį, o Graikijos Parlamentas patvirtino 2009 m. gruodžio pabaigoje. Kiekybiškai įvertintas šių keturių priemonių paketų poveikis – maždaug

---

⁵ Sprendimu nustatytame koregavimo plane reikalaujama, kad valdžios sektoriaus konsoliduotos bendrosios skolos metinis pokytis neviršytų: 34 058 mln. EUR (bendras skolos ir BVP santykis – 133,2 %) 2010 m.; 17 365 mln. EUR (bendras skolos ir BVP santykis – 145,2 %) 2011 m.; 15 016 mln. EUR (bendras skolos ir BVP santykis – 148,8 %) 2012 m.; 11 599 mln. EUR (bendras skolos ir BVP santykis – 149,6 %) 2013 m. ir 7 885 mln. EUR (bendras skolos ir BVP santykis – 148,4 %) 2014 m.

⁶ OL L 83, 2010 3 30, p. 13.

⁷ Dėl šių memorandumų susitarta euro zonos valstybėms narėms priimant sprendimą suteikti finansinę pagalbą Graikijai, kartu sudarant rezervinį susitarimą su TVF.

⁸ Informacijos apie priemonių, kurių imtasi sausį, vasarį ir kovą, vertinimą žr. 2010 m. kovo 9 d. Komisijos komunikate (COM (2010) 91 galutinis).

8 % BVP (išskyrus ankstesnių metų deficito mažinimo poveikį 2011 m.); numatoma, kad dėl jų valdžios sektoriaus deficitas sumažės nuo 13,6 % BVP 2009 m. iki 8 % 2010 m.⁹.

I priede apibendrinamos konkrečios priemonės, kurių 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendime reikalauta imtis iki 2010 m. birželio pabaigos. II priede išsamiau apibūdinamos priemonės, kurių Tarybos sprendimu nustatytas terminas – 2010 m. rugsėjo mėn.¹⁰.

3. BIUDŽETO VYKDYMAS IKI 2010 M. BIRŽELIO PABAIGOS

Pirmą 2010 m. pusmetį valstybės biudžeto pokyčiai buvo teigiami, o deficitas mažėjo sparčiau, nei planuota¹¹. Tačiau reikia atsižvelgti į tam tikrą toliau aptariamą riziką.

Remiantis Vyriausiosios biudžeto kontrolės tarnybos paskelbtais birželio pabaigos pinigų duomenimis, valstybės deficitas pagal pinigų principą sumažėjo maždaug 46 %, palyginti su atitinkamu laikotarpiu 2009 m. Tą deficitą per metus siekta sumažinti 40 % (žr. 1 lentelę). Deficitas sumažėjo daugiau, nei planuota, iš esmės dėl to, kad išlaidos buvo mažesnės, nei numatyta, ir tai kompensavo prastesnius, nei numatyta, pajamų surinkimo rezultatus.

Palyginti su pirmu 2009 m. pusmečiu, bendrosios valstybės pinigų išmokos sumažėjo 16,9 %. (Oficialus tikslas – visas išlaidas tais metais sumažinti 5,3 %.) Valstybės pirminės išlaidos buvo 5,6 mlrd. EUR mažesnės, nei planuota 2010 m. gegužės mėn. Šį sumažėjimą daugiausia lėmė pirminių išlaidų sumažinimas (įskaitant viešojo sektoriaus darbo užmokestį), taip pat mažesnės kapitalo išlaidos. Tačiau pažymėtina, kad tam tikros sutaupytos išlaidos, dėl kurių sprendimas priimtas gegužę (pavyzdžiui, valstybės tarnautojams ir pensininkams mokamų kalėdinių premijų sumažinimas), nėra visiškai parodytos turimuose duomenyse. Palūkanų išlaidos (pagal pinigų principą) tebėra mažesnės už biudžete nustatytus tikslus dėl šių metų palūkanų mokėjimų tvarkaraščio ypatumų, tačiau ateinančiais mėnesiais jos turėtų vėl būti tokios, kaip įprasta.

Bendrosios pinigų įplaukos pirmą pusmetį padidėjo 5,9 %; siekiama, kad per metus jos iš viso padidėtų 15,6 %. Nemažo įplaukų padidėjimo galima tikėtis kitą pusmetį, kai pasireikš visas PVM ir akcizų padidinimo poveikis. Visų pirma paskutinis PVM padidinimas, įsigaliojęs 2010 m. liepos 1 d., dar neparodytas turimuose duomenyse. Tačiau net atsižvelgus į šiuos veiksnius labai tikėtina, kad mokestinės pajamos bus mažesnės už 2010 m. gegužės projekcijas, pateiktas pagal ekonomikos koregavimo programą, kuria grindžiamas euro zonos ir TVF finansavimas. Pajamų trūkumas ne visiškai atitinka didesnę, nei planuota, nominaliojo BVP augimą, atsižvelgiant į didesnę, nei numatyta, infliaciją¹² ir mokestinių pajamų požiūriu palyginti palankią augimo struktūrą. Tai gali rodyti, kad tam tikros priemonės, kuriomis

⁹ Pabrėžiama, kad Eurostatas dar nepatvirtino Graikijos pateiktų 2009 m. valdžios sektoriaus deficito ir skolos duomenų. 2010 m. balandžio 22 d. Eurostatas informavo, kad baigus tyrimus, kuriuos Eurostatas atlieka kartu su EL.STAT, dėl tam tikrų klausimų (visų pirma kelių valstybės įmonių priskyrimas sektoriams ir ne rinkos apsikeitimo sandorių apskaita, taip pat poreikis gauti išsamesnius ir tikslesnius duomenis apie socialinio draudimo pajamas ir išlaidas) 2009 m. valdžios sektoriaus deficito santykį būtų galima padidinti 0,3–0,5 % BVP, o skolos santykį – 5–7 % BVP. Žr. Eurostato pranešimą spaudai Nr. 55/2010.

¹⁰ 2010 m. rugpjūčio 6 d. Graikijos ataskaitoje pateikiamas išsamesnis priemonių, kurių imtasi, sąrašas.

¹¹ Kaip išsamiai paaiškinta pridedamoje ataskaitoje, tam tikri fiskalinių rezultatų kriterijai pagal susitarimą dėl paskolos (su euro zonos valstybėmis narėmis) ir rezervinį susitarimą (su TVF) yra įvykdyti.

¹² 2010 m. liepą metinė SVKI infliacija buvo 5,5 %.

siekiami didinti mokesčių surinkimo veiksmingumą, kovoti su mokesčių vengimu ir gerinti mokesčių administravimą, dar nedavė apčiuopiamų rezultatų ir galbūt jas reikia stiprinti.

1 lentelė. Valstybės biudžeto vykdymas

	2009	2010		2009	2010	
<i>pagal pinigų principą (mln. eurų)</i>	sausis– birželis	sausis– birželis	pokytis %	Rezultatas	Oficialūs įverčiai	pokytis %
Visos pajamos	22 831	24 180	5,9 %	50 509	58 382	15,6 %
Pajamos prieš mokesčių grąžinimą	24 639	26 062	5,8 %	53 420	60 224	12,7 %
Mokesčių grąžinimas	2 450	2 266	-7,5 %	4 952	5 100	3,0 %
Kapitalo pajamos	642	384	-40,2 %	2 041	3 258	59,6 %
Visos išlaidos	40 697	33 824	-16,9 %	81 390	77 073	-5,3 %
Pirminės išlaidos	27 945	24 398	-12,7 %	57 975	54 611	-5,8 %
Palūkanos	6 612	5 731	-13,3 %	12 325	13 017	5,6 %
Kapitalo išlaidos	6 140	3 695	-39,8 %	9 588	9 200	-4,0 %
Kita	0	0		1 502	245	-83,7 %
Valstybės biudžeto balansas	-17 866	-9 644	-46,0 %	-30 881	-18 691	-39,5 %

Šaltinis – Vyriausioji biudžeto kontrolės tarnyba, Graikija.

Valdžios sektoriaus – t. y. valstybės, vietos valdžios ir socialinio draudimo fondų, įskaitant valstybines ligonines, – (esamas) pinigų balansas iki šiol iš esmės atitinka planus dėl geresnių, nei siekta, valstybės lygio pagal pinigų principą apskaičiuotų rezultatų. Iš statistinių pirmo pusmečio pinigų duomenų, kuriuos pateikė Graikijos bankas, matyti, kad: i) vietos valdžios pinigų balanso perteklius (183 mln. EUR) yra šiek tiek mažesnis, nei numatyta, o ii) socialinio draudimo fondų pinigų balansas vietoj perteklinio yra deficitinis (239 mln. EUR).

Nėra faktinių tų pačių metų duomenų apie perėjimą nuo (esamo) valdžios sektoriaus pinigų balanso prie ESS sąskaitų realiuoju laiku. Atliekant šį koregavimą reikėtų atsižvelgti į deficitą didinančius koregavimus, kaip antai mokėtinos išlaidos, panaudotos garantijos ir nebiudžetinių fondų deficitas, taip pat į tam tikrus deficitą mažinančius koregavimus, kaip antai vėlavimas surinkti mokesčius ir atlikti ES struktūrinių fondų biudžeto mokėjimus. Numatoma, kad bendras visų metų koregavimas padidintų deficitą ir siektų maždaug 1 300 mln. EUR.

4. RIZIKOS 2010 M. DEFICITO TIKSLUI ĮVERTINIMAS

Nors fiskalinis konsolidavimas pirmą 2010 m. pusmetį vykdomas tinkamai, yra keletas problemų, į kurias reikia atsižvelgti vykdant ateinančių mėnesių biudžetą.

Visų pirma:

- Valstybės pajamos. Nepaisant intensyvesnių pastangų gerinti mokesčių prievolių vykdymą ir kovoti su mokesčių vengimu, pirmą pusmetį mokesčių pajamų surinkta mažiau, nei planuota. Tikimasi, kad visiškai įgyvendinus jau įteisintas pajamų didinimo priemones, kaip antai PVM tarifo padidinimas nuo liepos 1 d., antrą pusmetį mokesčių pajamos ims didėti. Nepaisant to, antroje metų pusėje gilėjant recesijai numatomo

atsigavimo gali nepakakti tam, kad metinės valstybės pajamos atitiktų 2010 m. gegužės projekcijas¹³.

- Mokėtinios sumos ir nepriemokos. Valdžios sektoriaus pinigų balansą, kurio rezultatai ankstesniais mėnesiais buvo geresni, nei planuota, galėjo iškraipyti mokėtinios išlaidos (įskaitant vėluojamas apmokėti sumas – nepriemokas). Kaip ir anksčiau, nepriemokų kaupimosi rizika daugiausia susijusi su sveikatos priežiūros išlaidomis. Be to, sąlyginiai kai kurių valdžios sektorių (valstybės, socialinio draudimo fondų, vietos valdžios ir nebiudžetinių fondų) rezultatai taip pat gali būti iškraipyti dėl valdžios sektoriaus subjektų tarpusavio pervedimų vėlavimo.
- Panaudotos garantijos. 2009 m. panaudotų garantijų (dėl to registruojant deficito padidėjimą) suma siekė 700 mln. EUR. Tos garantijos daugiausia susijusios su valstybės įmonių skolomis. Ekonomikai grimziant į gilią recesiją, kelioms valstybės įmonėms (pvz., pernelyg išsiskolinusiai geležinkelio įmonei) gali būti sunku pratęsti įsipareigojimų vykdymo terminą, todėl gali būti panaudojama gerokai daugiau garantijų. Garantijų, kuriomis pasinaudota, suma birželio pabaigoje siekė 300 mln. EUR, o iki metų pabaigos ji gali išaugti iki 1 500 mln. EUR.
- Vietos valdžia, socialinio draudimo fondai ir nebiudžetiniai fondai. Iki šiol vietos valdžios finansiniai rezultatai neatitinka programos projekcijų. Tą patį galima pasakyti ir apie socialinio draudimo fondus. Būsiami vietos valdžios rinkimai ir gilėjanti recesija gali paskatinti dar labiau nukrypti nuo užsibrėžtų planų. Tačiau reikia pabrėžti, kad turimi duomenys susiję su vietos valdžios ir socialinio draudimo fondų balansu, o ne su atitinkamomis jų pajamomis ir išlaidomis, nes balansas apskaičiuojamas pagal Graikijos banko teikiamus statistinius pinigų duomenis¹⁴. Todėl išsamesnės analizės šiuo metu atlikti neįmanoma. Be to, prastesni tų subjektų rezultatai iš dalies gali būti susiję su tuo, kad vėluojama atlikti pervedimus iš valstybės biudžeto. Iki šiol negauta nebiudžetinių fondų biudžeto vykdymo duomenų.
- Išlaidų augimas. Atsižvelgiant į mažesnes išlaidas pirmą pusmetį ir tam tikrų mokėjimų vėlavimą, antrą pusmetį išlaidos turėtų išaugti. Nors dėl Vyriausybės pastangų riboti išlaidas ir tolesnės Finansų ministerijos kontrolės pirmą 2010 m. pusmetį mėnesio išlaidos buvo gerokai mažesnės, nei planuota, atsiranda įsipareigojimų, kurie antrą pusmetį nulems pinigų išmokas. Antroje metų pusėje bus sunku ir toliau išleisti mažiau, nei planuota, nes galima numatyti, kad ministerijos stengsis atsigriebti naudodamos savo metinius biudžeto asignavimus.
- Valstybės įmonės. Vyriausybė turi stengtis sparčiau įdiegti sąnaudų padengimo valstybės įmonėse sistemą ir sumažinti didesnių subsidijų ar kitų pervedimų, turinčių neigiamą fiskalinį poveikį, riziką¹⁵.

---

¹³ Remdamosi šiuo metu turima informacija, Komisijos tarnybos vertina, kad per visus metus, palyginti su gegužės pradžioje parengtomis projekcijomis, bus negauta iki 1 500 mln. EUR (arba 0,6 % BVP) pajamų.

¹⁴ Taip pat pateikta ne visa informacija apie kelių socialinio draudimo fondų pajamas ir išlaidas.

¹⁵ Žr. 9 išnašą dėl galimo valstybės įmonių pergrupavimo (kaip antai geležinkelių įmonės OSE).

5. PAŽANGA ĮGYVENDINANT STRUKTŪRINES REFORMAS

Įgyvendinant struktūrines fiskalines reformas, kaip antai: naujo pagrindinio biudžeto įstatymo parengimas, kovos su mokesčių vengimu priemonės, valstybės tarnautojų surašymas¹⁶ ir veiksmai steigiant už viešojo sektoriaus darbo užmokestį atsakingą bendrąją mokėjimo tarybą, padaryta didelė pažanga. Pensijų ir vietos lygmens viešojo administravimo reformos vykdomos sparčiau, nei suplanuota. 2011 m. pensijų įstatymus planuojama koreguoti toliau¹⁷. Mažesnė pažanga padaryta rengiantis įgyvendinti sistemą, kurią naudojant būtų stebimi ir kontroliuojami išlaidų išipareigojimai keliais valdžios sektoriaus lygmenimis. Reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų geriau renkami ir tvarkomi biudžeto kontrolei būtini duomenys.

Be fiskalinio pobūdžio klausimų, svarbių žingsnių taip pat imtasi plataus užmojo struktūrinių reformų darbotvarkei įgyvendinti. Jau vykdomos verslo aplinkos reformos, imtasi priemonių siekiant sparčiau panaudoti struktūrinių ir sanglaudos fondų lėšas ir priimti horizontaliuosius teisės aktus Paslaugų direktyvai įgyvendinti; anksčiau, nei planuota, priimti plataus užmojo darbo rinkos įstatymai, nors vėlesniu etapu reikės imtis tolesnių veiksmų. Būtina sparčiau privatizuoti ir restruktūrizuoti valstybei priklausančias įmones, visų pirma geležinkelių transporto ir energetikos srityse.

Įgyvendinant finansų sektoriaus struktūrines reformas įsteigtas Finansinio stabilumo fondas, o Graikijos bankas griežtina bankų priežiūrą.

6. REIKALAUJAMOS INFORMACIJOS IŠSAMUMAS

Graikijos ataskaitoje pateikta dauguma Tarybos sprendime reikalaujamos informacijos ir duomenų. Visų pirma ataskaitoje pateikta išsami informacija apie įgyvendintas (ir planuojamas įgyvendinti) konkrečias priemones, siekiant laikytis sprendimo, ir jų atitinkamą poveikį biudžetui. Vyriausioji biudžeto kontrolės tarnyba laiku pateikė informaciją apie mėnesinį valstybės biudžeto vykdymą. Ataskaitoje taip pat pateikta reikalaujama informacija apie skolos vertybinių popierių išleidimą ir apmokėjimą, taip pat informacija apie didžiausių valstybės įmonių finansinę padėtį. Tačiau informacija apie tų pačių metų socialinio draudimo fondų, vietos valdžios ir nebiudžetinių fondų biudžetų vykdymą, užimtumą viešajame sektoriuje ir mokėtinas išlaidas (įskaitant nepriemokas) vis dar neišsami.

---

¹⁶ Neseniai paskelbtais viešojo sektoriaus darbuotojų surašymo duomenimis, iš viso yra maždaug 768 tūkstančiai valstybės tarnautojų (valstybės, vietos valdžios, socialinio draudimo ir nebiudžetinių fondų). Jie sudaro 17 procentų visų dirbančių Graikijos gyventojų.

¹⁷ Kadangi nėra išsamių ilgalaikių projekcijų, dar nėra galimybės išsamiai įvertinti pensijų reformą. 2011 m. reikės koreguoti pagrindinius pensijų parametrus siekiant užtikrinti, kad ilguoju laikotarpiu (2009–2060 m.) pensijų išlaidų pokytis neviršytų 2,5 procentinio punkto BVP. Šis koregavimas bus grindžiamas ilgalaikėmis projekcijomis, kurias pateiks Nacionalinė aktuarinė tarnyba ir tvirtins ES ekonominės politikos komitetas.

Be to, ataskaitoje pateikiama daug informacijos apie struktūrinių reformų įgyvendinimą vadovaujantis 2010 m. vasario 16 d. Tarybos rekomendacija¹⁸ ir siekiant laikytis EFPM ir SM.

7. IŠVADA

Graikija tinkamai laikosi 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimo, imasi veiksmų atsižvelgdama į 2010 m. vasario 16 d. Tarybos rekomendaciją ir įgyvendina priemones, išdėstytas 2010 m. gegužės 3 d. EFPM ir SM.

Pagal Tarybos sprendimą (4 straipsnio 3 dalį) „Komisija gali nurodyti priemones, kurių reikia siekiant laikytis šiuo sprendimu nustatyto koregavimo plano dėl perviršinio deficito ištaisymo.“ Remiantis turima informacija, fiskalinės priemonės, kurių iki šiol ėmėsi Graikija, yra pakankamos, kad būtų pasiekti didžiausi 2010 m. biudžeto deficito tikslai, nustatyti 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendime, su sąlyga, kad išlaidų kontrolė ir toliau bus labai griežta, todėl bendros valstybės išlaidos bus 4 mlrd. EUR mažesnės, nei planuota, kad atsvertų pajamų sumažėjimą ir nuokrypius nuo išlaidų planų kituose valdžios sektoriuose. Nevykdant valstybės biudžeto išlaidų planų taip pat reikės padengti numatomą skirtumą tarp esamo deficito pagal pinigų principą ir ESS95 pagrįsto balanso.

Jei suplanuotos priemonės bus tinkamai laiku įgyvendintos ir jei pasitvirtins numatytas makroekonominis scenarijus, iš turimų prognozių matyti, kad 2010–2014 m. valdžios sektoriaus ir skolos tikslai (ištaisant perviršinio deficito padėtį iki 2014 m.) yra pasiekiami.

---

¹⁸ 2010 m. vasario 16 d. Tarybos rekomendacija (2010/190/ES) Graikijai, kuria siekiama, kad Graikijos ekonominė politika atitiktų bendrąsias ekonominės politikos gaires ir nebekeltų grėsmės deramam Ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui (OL L 83, 2010 3 30, p. 63).

I PRIEDAS. PRIEMONĖS, KURIŲ PAGAL TARYBOS SPRENDIMĄ REIKALAUTA IMTIS IKI 2010 M. BIRŽELIO PABAIGOS

Priemonės (kurių reikalauja pagal Tarybos sprendimo 2 straipsnio 1 dalį)	Padaryta pažanga
„Graikija iki 2010 m. birželio mėn. pabaigos priima šias priemones:	
a) įstatymą, kuriuo įdiegiama progresinių mokesčių sistema visiems pajamų šaltiniams ir horizontaliai suvienodinamas su darbo santykiais ir ilgalaikiu turtu susijusių pajamų apmokestinimas;	Įvykdyta. 2010 m. balandžio mėn. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3842/2010.
b) įstatymą, kuriuo panaikinamos visos mokesčių sistemos išimties ir autonominio apmokestinimo nuostatos, įskaitant specialiųjų priemonių valstybės tarnautojams pajamas;	
c) panaikina rezervo nenumatytiems atvejams biudžeto asignavimus, siekdama sutaupyti 700 mln. EUR;	Įvykdyta. Ministro sprendimas.
d) panaikina didžiąją dalį biudžeto asignavimų solidarumo pašalpai (išskyrus skurdui mažinti skirtą dalį), siekdama sutaupyti 400 mln. EUR;	Įvykdyta. 2010 m. gegužės mėn. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3845/2010.
e) sumažina didžiausias pensijas, siekdama per visus metus sutaupyti 500 mln. EUR (350 mln. EUR 2010 m.);	Įvykdyta. 2010 m. gegužės mėn. Parlamentas priėmė įstatymus Nr. 3863/2010 ir Nr. 3865/2010.
f) sumažina valstybės tarnautojams mokamas velykines, vasaros ir kalėdines premijas bei išmokas, siekdama per visus metus sutaupyti 1 500 mln. EUR (1 100 mln. EUR 2010 m.);	Įvykdyta. 2010 m. gegužės mėn. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3845/2010.
g) panaikina pensininkams mokamas velykines, vasaros ir kalėdines premijas, apsaugodama mažas pensijas gaunančius pensininkus, siekdama per visus metus sutaupyti 1 900 mln. EUR (1 500 mln. EUR 2010 m.);	
h) padidina PVM tarifą, siekdama per visus metus gauti mažiausiai 1 800 mln. EUR (800 mln. EUR 2010 m.) pajamų ¹⁹ ;	Įvykdyta. 2010 m. gegužės mėn. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3845/2010. Nauji PVM tarifai taikomi nuo liepos 1 d.; nauji akcizų tarifai taikomi nuo gegužės 3 d.
i) padidina kuro, tabako ir alkoholio akcizus, siekdama per visus metus gauti mažiausiai 1 050 mln. EUR (450 mln. EUR 2010 m.) pajamų;	
j) priima Paslaugų direktyvos įgyvendinimo teisės aktus;	Įvykdyta. Priimtas horizontalusis teisės aktas (įstatymas Nr. 3844/2010); tęsiamas darbas dėl kontaktinio centro.
k) priima vietos lygmens viešojo administravimo reformavimo ir supaprastinimo įstatymą, siekdama mažinti veiklos sąnaudas;	Įvykdyta. 2010 m. gegužės 27 d. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3852/2010. Laukiama, kol bus priimti įgyvendinimo nutarimai.

¹⁹ Rugpjūčio 6 d. ataskaitoje nurodyta, kad įgyvendinus šią priemonę 2010 m. papildomai būtų galima gauti 900 mln. EUR pajamų, o ne 800 mln. EUR.

l) sukuria darbo grupę, siekdama gerinti struktūrinių ir sanglaudos fondų lėšų įsisavinimą;	Vykdoma. Laukiama, kol bus oficialiai sukurta ir sukomplektuota darbo grupė, kuriai pirmininkaus ministro pirmininko pavaduotojas. 2010 m. birželio 30 d. Graikijos Vyriausybė išleido ministro sprendimą, kad projektas būtų rengiamas sparčiau.
m) priima teisės aktą, siekdama supaprastinti naujų įmonių steigimo tvarką;	Įvykdyta. 2010 m. birželio 17 d. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3853/2010.
n) 500 mln. EUR sumažina anksčiau planuotas valstybės investicijas;	Vykdoma (Ministro sprendimas Nr. 24687/DE2947). Išsamaus vertinimo neįmanoma atlikti iki metų pabaigos.
o) perveda biudžeto asignavimus, skirtus bendrai finansuoti struktūrinių ir sanglaudos fondų paramą į specialią centrinę sąskaitą, kurios negalima naudoti jokių kitu tikslu;	Įvykdyta. 2010 m. birželio 30 d. Graikijos banke sukurta banko sąskaita.
p) įsteigia nepriklausomą finansinio stabilumo fondą galimoms kapitalo nepakankamumo problemoms spręsti ir finansų sektoriaus patikimumui išlaikyti, kuris prireikis teiktų paramą bankams;	Įvykdyta po termino. 2010 m. liepos 12 d. Parlamentas priėmė įstatymą Nr. 3864/2010.
q) sustiprina bankų priežiūrą didinant žmogiškuosius išteklius, reikalaujant dažnesnių ataskaitų ir ketvirtinių kapitalo pakankamumo tyrimų.“	Vykdoma. Graikijos bankas intensyviau vykdo su bankų priežiūra susijusį darbą. Dabar rengiami reguliarūs susitikimai su bankų auditoriais ir svarbiais visų pagrindinių bankų vidiniais komitetais (rizikos valdymo, vidaus kontrolės ir kt.). Dabar reikalaujama, kad bankai dažniau pateiktų tam tikrus priežiūros duomenis.

II PRIEDAS. PRIEMONĖS, KURIŲ PAGAL TARYBOS SPRENDIMĄ REIKALAUTA IMTIS IKI 2010 M. RUGSĖJO PABAIGOS

Priemonės (kurių reikalauja pagal Tarybos sprendimo 2 straipsnio 2 dalį)	Padaryta pažanga
<p>„Graikija iki 2010 m. rugsėjo mėn. pabaigos priima šias priemones:</p> <p>a) į 2011 m. biudžeto projektą įtraukia mažiausiai 3 % BVP vertės (4,1 % BVP vertės, jei būtų atsižvelgiama į perkėlimus, susijusius su 2010 m. vykdytomis priemonėmis) fiskalinio konsolidavimo priemones. Visų pirma į biudžetą įtraukiamos šios priemonės (arba išskirtinėmis aplinkybėmis priemonės, kurias vykdant būtų sutaupytos panašios sumos): valdžios sektoriaus tarpinio vartojimo sumažinimas mažiausiai 300 mln. EUR, palyginti su 2010 m. lygiu (be sutaupymų, gautų vykdant šioje dalyje nurodytą viešojo administravimo ir vietos valdžios institucijų reformą); pensijų indeksavimo išaldymas (siekiant sutaupyti 100 mln. EUR); laikinas krizės mokestis labai didelį pelną uždirbančioms įmonėms (kurį taikant papildomos metinės pajamos sudarytų mažiausiai 600 mln. EUR 2011, 2012 ir 2013 m.); prezumpcinis savarankiškai dirbančių asmenų apmokestinimas (dėl kurio 2011 m. būtų gauta mažiausiai 400 mln. EUR pajamų, o 2012 ir 2013 m. šios pajamos būtų dar didesnės); PVM bazės išplėtimas, įtraukiant tam tikras šiuo metu PVM neapmokestinamas paslaugas, ir 30 % prekių ir paslaugų vietoje sumažinto tarifo nustatant pagrindinį tarifą (1 mlrd. EUR pajamos); laipsniškas ekologijos mokesčio, susijusio su išmetamu anglies dvideginiu, įvedimas (mažiausiai 300 mln. EUR pajamos 2011 m.); Graikijos Vyriausybės teisės aktų, susijusių su viešojo administravimo reforma ir vietos valdžios institucijų pertvarkymu, įgyvendinimas (siekiant 2011 m. išlaidas sumažinti mažiausiai 500 mln. EUR, o 2012 ir 2013 m. – dar po 500 mln. EUR); vidaus investicijų sumažinimas (mažiausiai 1 mlrd. EUR) skiriant pirmenybę ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamiems investiciniams projektams; paskatos, susijusios su žemės naudojimo pažeidimų šalinimu (2011–2013 m. būtų gauta mažiausiai 1 500 mln. EUR, iš kurių mažiausiai 500 mln. EUR būtų gauta 2011 m.); pajamų už lošimo licencijas rinkimas (mažiausiai 500 mln. EUR už parduotas licencijas ir 200 mln. EUR mokesčių už išloštas sumas); nekilnojamojo turto mokesčio bazės išplėtimas patikslinant turto vertes (būtų gauta mažiausiai 500 mln. EUR papildomų pajamų); didesnis darbo užmokesčio natūra apmokestinimas, įskaitant su automobilių išperkamąja nuoma susijusių įmokų apmokestinimą (mažiausiai 150 mln. EUR); didesnis prabangos prekių apmokestinimas (mažiausiai 100 mln. EUR); specialus mokestis, taikomas neteisėtiems statiniams (turėtų būti gauta mažiausiai 800 mln. EUR pajamų per metus); tik 20 % į pensiją išėjusių viešojo sektoriaus darbuotojų pakeitimas (centrinės valdžios sektoriuje, savivaldybių lygiu, valstybės įmonėse, vietos valdžios institucijose, valstybinėse agentūrose ir kitose valstybės įstaigose);</p>	<p>Planuojama. Numatoma 2011 m. biudžetą Parlamentui pateikti pirmą spalio mėn. savaitę.</p> <p>Iš dalies įvykdyta pirma laiko. Kelios priemonės, kurių Tarybos sprendimu reikalauja imtis priimant 2011 m. biudžetą, jau įteisintos. Visų pirma tai:</p> <p>i) laikinas krizės mokestis labai didelį pelną uždirbančioms įmonėms (600 mln. EUR per metus; įstatymas Nr. 3845/2010);</p> <p>ii) didesnis prabangos prekių apmokestinimas (taikoma nuo 2010 m. gegužės 3 d.; 100 mln. EUR per metus.; <i>idem</i>)²⁰;</p> <p>iii) prezumpcinis savarankiškai dirbančių asmenų apmokestinimas (400 mln. EUR 2011 m., o 2012 ir 2013 m. pajamos būtų dar didesnės; įstatymas Nr. 3842/2010);</p> <p>iv) didesnis darbo užmokesčio natūra apmokestinimas, įskaitant su automobilių išperkamąja nuoma susijusių įmokų apmokestinimą (150 mln. EUR; <i>idem</i>).</p>

²⁰ Rugsėjo 6 d. ataskaitoje nurodyta, kad įgyvendinus šią priemonę 2010 m. papildomai būtų galima gauti 120 mln. EUR pajamų, o ne 100 mln. EUR.

b) pensijų sistemos reformos įstatymas, siekiant užtikrinti sistemos tvarumą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Įstatymu visų pirma turėtų būti nustatomas vienodas pensinis amžius – 65 m. (įskaitant moterims); esamų trijų pensijų fondų sujungimas ir vienoda nauja pensijų sistema visiems dabartiniams ir būsimiems dirbantiesiems (pradedama taikyti nuo 2013 m. sausio 1 d.); pensijų viršutinės ribos mažinimas; laipsniškas minimalaus įmokų laikotarpio didinimas visai pensijai gauti nuo 37 iki 40 metų (iki 2015 m.); 60 metų minimalus pensinis amžius iki 2011 m. sausio 1 d. (įskaitant sunkiomis sąlygomis dirbančius asmenis ir asmenis, turinčius 40 metų įmokų mokėjimo laikotarpį); specialių taisyklių iki 1993 m. apdraustiems asmenims panaikinimas (išsaugant įgytas teises); esminis su sunkiomis darbo sąlygomis susijusių profesijų sąrašo sutrumpinimas; pensinių išmokų mažinimas (6 % per metus) asmenims, kurie išeina į pensiją sulaukę 60–65 metų turėdami trumpesnę nei 40 metų įmokų mokėjimo laikotarpį; automatinio koregavimo mechanizmo, kurį taikant pensinis amžius būtų susietas su ilgėjančia numatoma gyvenimo trukme, sukūrimas (nuo 2020 m.); su materialine padėtimi sietinų minimalių garantuotų pajamų pensinio amžiaus sulaukusiems ir vyresniems asmenims nustatymas; griežtesnių sąlygų invalidumo pensijoms gauti ir reguliaraus atitikties invalidumo pensijų reikalavimams tikrinimo nustatymas; įmokomis grindžiamų pensijų skyrimo tvarkos pakeitimas siekiant tvirtesnės sumokėtų įmokų ir gaunamų išmokų sąsajos (apribojant kaupimo normą iki 1,2 % metinio vidurkio) ir pensinių pajamų skaičiavimo išplėtimas atsižvelgiant į viso gyvenimo darbo užmokestį (išsaugant įgytas teises). Įgyvendinus šį įstatymą, ateinančiais dešimtmečiais turėtų būti sumažintas numatomas pensinių išlaidų ir BVP santykio didėjimas – jis būtų mažesnis už euro zonos vidurkį, o viešojo sektoriaus pensinių išlaidų didėjimas 2010–2060 m. būtų apribotas iki mažiau kaip 2,5 % BVP;

Iš dalies įvykdyta pirma laiko. Dar nesuėjus 2010 m. rugsėjo terminui didelė pažanga padaryta pensijų reformos srityje. 2010 m. liepos 8 ir 16 d. Parlamentas priėmė įstatymus Nr. 3863/2010 ir 3865/2010 (skirtus atitinkamai privačiajam ir viešajam sektoriams), įskaitant kelis konkrečius reformų parametrus, kurių reikalaujama Tarybos sprendime.

Kadangi nėra išsamių ilgalaikių projekcijų, dar nėra galimybės išsamiai įvertinti reformą. Pensijų reformos įstatymą reikės koreguoti siekiant užtikrinti, kad ilguoju laikotarpiu (2009–2060 m.) pensijų išlaidų pokytis neviršytų 2,5 procentinio punkto BVP. Šis koregavimas bus grindžiamas ilgalaikėmis projekcijomis, kurias pateiks Nacionalinė aktuarinė tarnyba ir tvirtins ES ekonominės politikos komitetas.

c) vyriausiosios biudžeto kontrolės tarnybos išteklių ir vaidmens stiprinimas ir apsaugos priemonių nuo galimo politinio kišimosi į duomenų projekcijų rengimo ir apskaitos procesą nustatymas;	Vykdoma įgyvendinant Fiskalinio valdymo ir atsakomybės aktą, kuris Parlamentui pateiktas 2010 m. birželio 30 d.
d) viešojo sektoriaus darbo užmokesčio teisės akto reformos projektas, įskaitant, visų pirma, už darbo užmokesčio mokėjimą atsakingos Bendrosios mokėjimo tarybos sukūrimą, vienu principų ir terminų nustatymą siekiant užtikrinti supaprastintą ir vienodą valstybės sektoriui, vietos valdžios institucijoms ir kitoms agentūroms taikomą darbo užmokesčio sistemą;	Vykdoma. Vyriausybė anksčiau, nei numatyta, vykdo planus kuriant Bendrąją mokėjimo tarybą. Jos kompetencijai jau priklauso darbo užmokestis, mokamas beveik 80 % visų centrinės valdžios valstybės tarnautojų. Viešojo sektoriaus darbuotojų surašymas iki metų galo padės išplėsti jos kompetenciją visam valdžios sektoriui.
e) teisės aktas mokesčių administravimo ir kontrolės veiksmingumui gerinti;	Vykdoma. Imtasi kelių iniciatyvų, kurių tikslas – didinti mokesčių administravimo veiksmingumą, kovoti su mokesčių vengimu ir gerinti mokesčių prievolių prievolių vykdymą. Vyriausybė priėmė naują mokesčių įstatymą, kuriuo nustatomas griežtesnis pajamų ir PVM deklaravimo ir mokėjimo vykdymo užtikrinimo procesas, išplečiama mokesčių bazė panaikinant lengvatas ir išimtis ir įvedamas prezumpcinis apmokestinimas. Vyriausybė pradėjo rengti atitikties rizikos valdymo sistemą ir, reorganizuodama atitinkamas tarnybas, didinti mokesčių administratorių bei muitinės strateginio valdymo pajėgumą. Finansų ministerijoje ir mokesčių administravimo institucijoje taip pat steigiamos penkios specialistų darbo grupės.
f) viešojo administravimo ir esamų socialinių programų nepriklausoma peržiūra;	Planuojama. Rugsėjį planuojama surengti pradinius susitikimus.
g) mėnesinis statistinių duomenų (remiantis pinigų principu) apie valdžios sektoriaus ir pavaldžių subjektų pajamas, išlaidas, finansines ir mokėtinių išlaidų nepriemokas skelbimas;	Iš dalies įvykdyta. 2010 m. Graikija reguliariai skelbė išsamius pinigų duomenis apie pajamas, išlaidas ir valstybės finansavimą. Duomenų apie mokėtinas išlaidas dar nėra. Teisinė prievolė įtraukta į fiskalinio valdymo ir atsakomybės įstatymo projektą, kuris Parlamentui pateiktas 2010 m. birželio 30 d. Įstatyme Nr. 3861/2010 reikalaujama internete skelbti visus sprendimus, susijusius su lėšų skyrimu valdžios sektoriuje.
h) veiksmų planas valdžios sektoriaus duomenų rinkimui ir tvarkymui gerinti, visų pirma sustiprinant statistikos tarnybą ir Vyriausiosios biudžeto kontrolės tarnybos kontrolės mechanizmus ir užtikrinant veiksmingą asmeninę atsakomybę už neteisingų duomenų pateikimą, siekiant užtikrinti, kad būtų neatidėliojant pateikiami kokybiški valdžios sektoriaus duomenys, kurių reikalaujama reglamentais (EB) Nr. 2223/96, (EB) Nr. 264/2000, (EB) Nr. 1221/2002, (EB) Nr. 501/2004, (EB) Nr. 1222/2004, (EB) Nr. 1161/2005, (EB) Nr. 223/2009 ir (EB) Nr. 479/2009;	Vykdoma. Veiksmų plano įgyvendinimas suderintas su Eurostatu.
i) reguliarius informacijos apie valstybės įmonių ir kitų viešojo sektoriaus subjektų, kurie nepriskiriami valdžios sektoriui, finansinę padėtį (įskaitant išsamias pelno (nuostolių) ataskaitas, balanso ataskaitas, užimtumo ir darbo užmokesčio duomenis) skelbimas.“	Iš dalies įvykdyta. Tam tikri duomenys įtraukti į rugpjūčio 6 d. ataskaitą.

LT

LT